

ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛЕКУЛЯРНИХ МЕХАНІЗМІВ ВЗАЄМОДІЇ ПОХІДНИХ (4-ОКСО-5,6,7,8-ТЕТРАГІДРО[1]БЕНЗОТІЄНО[2,3- d]ПІРИМІДИН-3(4H)-ІЛ)ОЦТОВОЇ КИСЛОТИ З ЦОГ-2

ВАСИЛЬЧЕНКО В.С., ВЛАСОВ С.В., ГЕОРГІЯНЦ В.А., БОРИСОВ О.В.

1 Національний фармацевтичний університет, Харків

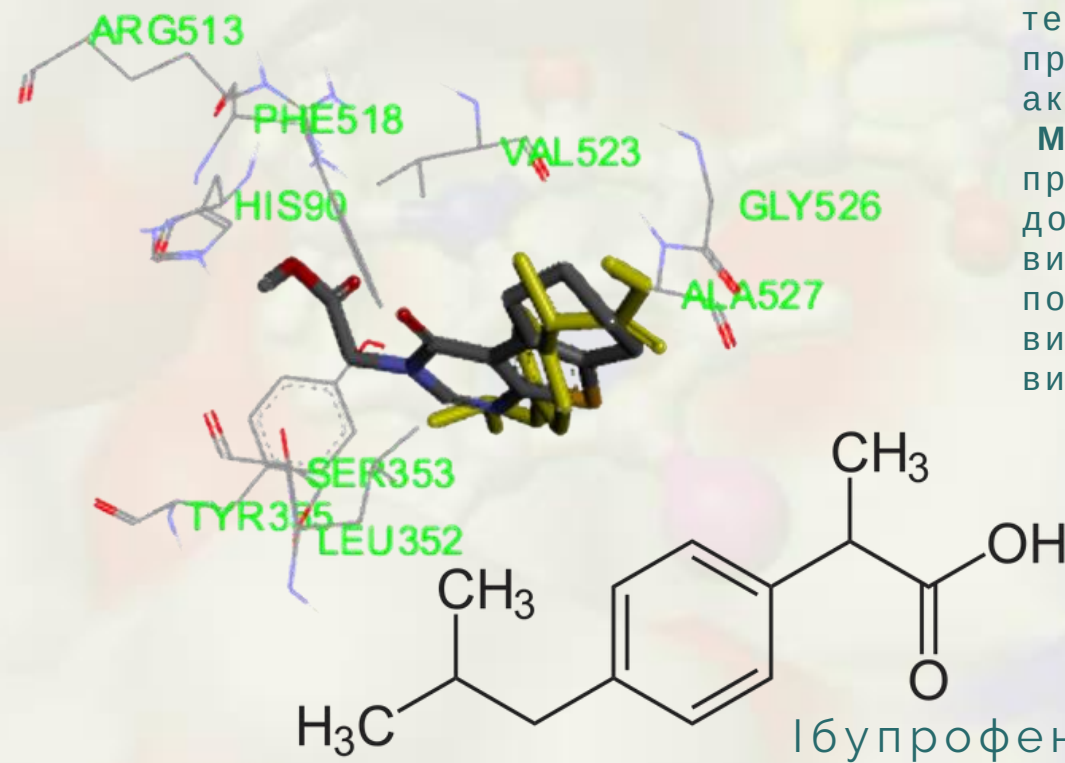
2 Інститут органічної хімії, НАН України, Київ

e-mail 2024pharmchem.vlasov@gmail.com

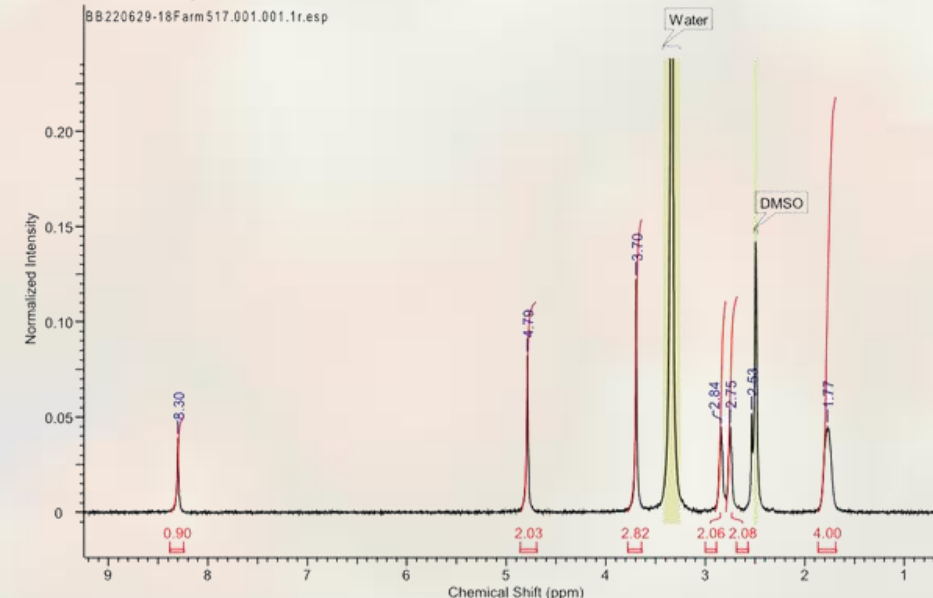
Вступ. Нестероїдні протизапальні препарати (НПЗЗ) — це препарати класу, схвалені FDA для використання як жарознижуючі, протизапальні та знеболюючі засоби. Ці ефекти роблять НПЗЗ корисними для лікування болю в м'язах, дисменореї, артриту, лихоманки, подагри, мігрені, а також використовуються як засоби, що зберігають опіюди, у деяких випадках гострої травми. НПЗЗ зазвичай поділяють на групи за хімічною структурою та селективністю: ацетильовані саліцилати (аспірин), неацетильовані саліцилати (дифлунізал), пропіонові кислоти (ібупрофен), енолові кислоти (мелоксикам) антранілові кислоти (меклофенамат, мефенамінова кислота), нафтилаланін (набуметон) і селективні інгібітори ЦОГ-2 (целекоксиб).

Запальні процеси супроводжують більшість захворювань, тому корекція запальних станів є актуальною. Для терапії запалення можуть використовуватися препарати стероїдної групи, як класичні. Доступними на ринку є також інноваційні інгібітори JAC-кіназ, що використовують для лікування хронічних запальних системних процесів. В той же час за показниками ефективності та – безпечності важливу роль багато десятиріч відіграють НПЗЗ, у механізмі дії яких важливу роль відіграє взаємодія із активним сайтом ЦОГ-2.

Прогнозована модель зв'язування, отримана в результаті імітаційного аналізу ібупрофену та кислоти

ЯМР-спектр (4-оксо-5,6,7,8-тетрагідро[1]бензотієно[2,3-d]піримідин-3(4H)-іл)оцтової кислоти

Мета дослідження. З метою раціоналізації підходу до пошуку нових протизапальних засобів в ряду амідів (4-оксо-5,6,7,8-тетрагідро[1]бензотієно[2,3-d]піримідин-3(4H)-іл)оцтової кислоти нами було проведено докінгове дослідження ряду амідів у порівнянні із самою кислотою у активний сайт ЦОГ-2 (референс препарат Ібупрофен, редокінг).

Матеріали та методи. Структури сполук були намальовані за допомогою програми ACD/ChemSketch (безкоштовна) та збережені у форматі .pdb за допомогою Discovery Studio Visualizer 2021. Програма AutoDockTools-1.5.7 використовувалася для перетворення файлів .pdb у .pdbqt, число активних поворотних облігації були встановлені за замовчуванням. AutoDock Vina використовувалб для розрахунку молекулярного докінгу. Для візуалізації використовували Discovery Studio 2021.

Результати та обговорення. НПЗЗ, до яких належать Диклофенак, Ібупрофен, Аспірин, Німесил, блокують фермент циклооксигеназу, що бере участь в утворенні простагландинів, які спричиняють запалення і біль. За результатами докінгових досліджень встановлено, що сама кислота та її первинний амід мають найкращі параметри зв'язування та за довжиною молекули близькі до референс-ліганду Ібупрофену. Високу афінність також має метиловий естер кислоти та частково розміщується у активному сайті параметоксибензиламід. Цікаво, що незаміщений бензиламід та усі феноламіди в ході докінгових досліджень не показали себе ефективними лігандами ЦОГ-2.

Висновки. Встановлено, що (4-оксо-5,6,7,8-тетрагідро[1]бензотієно[2,3-d]піримідин-3(4H)-іл)оцтова кислота, її амід та метиловий естер є перспективними НПЗЗ із можливістю інгібування ЦОГ-2.